

Koronavirus

Koronaepidemian vaikutukset hyvinvointiin, palveluihin ja talouteen

THL:n seurantaraportti, viikot 45–46 / 2021,
24.11.2021

[Koronaepidemian tilannekatsaukset](#)

Tässä seurantaraportissa kerrotaan:

Väestön hyvinvointi, terveys ja elinolot

- Sote-alojen työllisyyden kehityksestä

Väestön neuvonta ja ohjaus

- Koronaneuvonnan yhteydenottomäärissä ei suuria muutoksia

Palvelut

- Suun terveydenhuollon käynneissä ei olla vielääkään vuoden 2019 tasolla
- Sairaanhoidopiirien palvelujen kysyntä ja tuotanto tammi-elokuussa vuosina 2019–2021
- Yksityisen sektorin etävastaanotot nousutrendillä
- Ikääntyneiden sähköisestä asioinnista koronaepidemian ensimmäisillä aalloilla

Etuudet

- Toimeentulotuki ja työttömyysturva

Lääkinnälliset tuotteet ja laitteet, sovellukset ja rokotteet

- Koronaoirearvioiden määrä ylitti jälleen 10 000 rajan

Viikkoraportin tietoja julkaistaan myös verkkosivulla: thl.fi/koronanvaikutukset

[Katso aiemmat seurantaraportit täältä](#)

Viikkoraportin ovat toimittaneet:

Juha Honkatukia, tutkimuspäällikkö, THL

Laura Kestilä, tutkimuspäällikkö, THL

Vesa Jormanainen, johtava asiantuntija, THL

Merita Mesiäislehto, erikoistutkija, THL

Pekka Rissanen, tietoylijohtaja, THL

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@thl.fi.

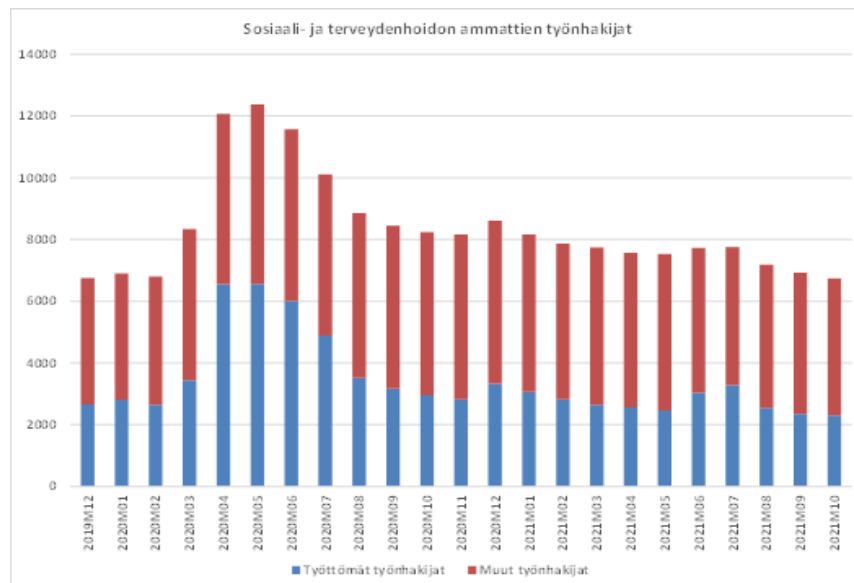
Väestön hyvinvointi, terveys ja elinolot

Sote-alojen työllisyyden kehityksestä

Juha Honkatukia

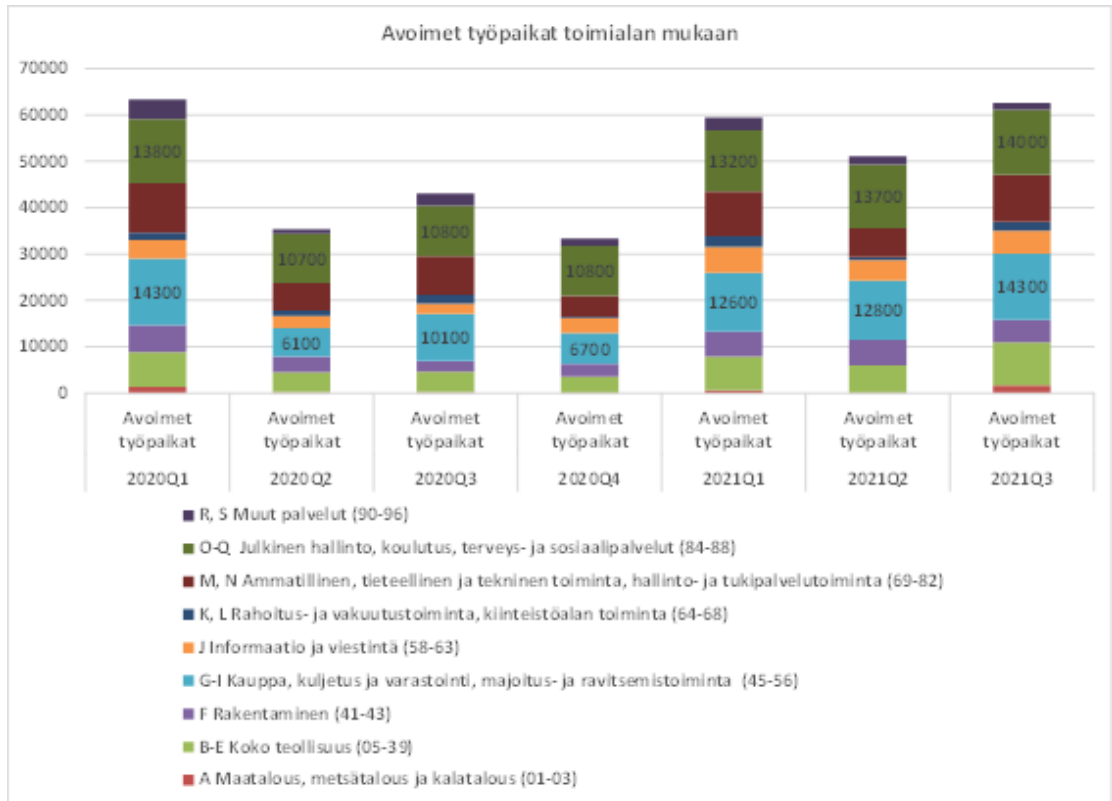
Kuntien eläkevakuuttaja KEVA on nostanut esille monien kunta-alan työntekijäryhmien nopean eläköitymistahdin seuraavien kymmenen vuoden aikana. Lähimmän kymmenen vuoden aikana kunta-alan työntekijöistä eläköityy kolmannes. Monet hoiva-alojen työntekijäryhmistä kuuluvat kaikkein nopeimmin eläköityviin, esimerkiksi osastonhoitajista arvioidaan 49 prosentin eläköityvän kymmenen vuoden kuluessa sekä sairaala- ja laitosapulaisista 47 prosenttia. Lähihoitajista eläköitymässä olisi 32 prosenttia ja sairaanhoitajista 25 prosenttia. Samaan aikaan työvoiman tarve on kasvamassa vanhenevan väestön tarvitseman työvoimaintensiivisen hoivan tarpeen osuuden lisääntyessä.

Työvoiman saatavuus näyttää olevan ongelma jo nyt. Tilastokeskuksen työnvälitystilaston mukaan sote-alojen ammattitautaan omaavia työnhakijoita oli lokakuussa 6745. Heistä noin 2200 oli työttömiä. Pandemian aikana työnhakijoiden määrä oli keväällä 2020 tätä korkeampi, mutta lokakuun määrät ovat samaa luokkaa loppuvuoden 2019 kanssa.

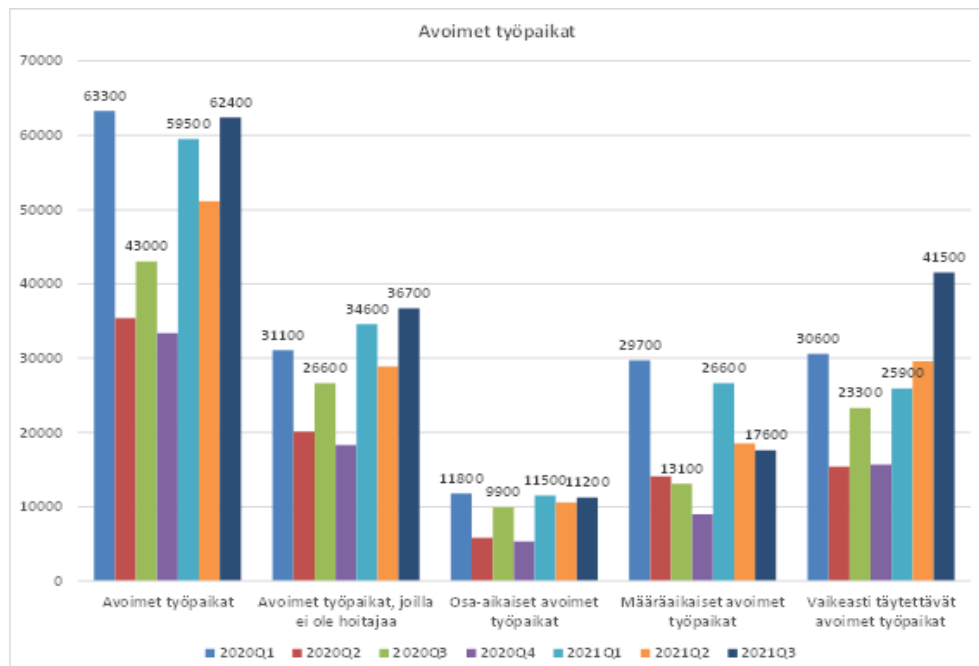
Kuvio: Työttömät ja muut työnhakijat kuukausittain vuosina 2019, 2020 ja 2021. Lähde: Tilastokeskus, työnvälitystilasto. Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.

Avoimia työpaikkoja julkishallinnossa ja sosiaali- ja terveysalalla oli Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2021 kolmannella neljänneksellä noin 14 000, lähes saman verran kuin vuoden 2020 ensimmäisellä neljännekselle. Kaiken kaikkiaan avoimia työpaikkoja on eniten juuri julkisella sektorilla ja kaupan aloilla. Tilastot eivät suoraan kerro, missä määrin eri alojen työpaikkoja on saatu täytettyä.

Kuvio: Työttömät ja muut työnhakijat kuukausittain toimialan mukaan vuonna 2021. Lähde: Tilastokeskus, työnvälitystilasto. Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.

Kaksi kolmasosaa avoimista työpaikoista on vaikeasti täytettäviä, ja lähes 60 prosenttia avoimista työpaikoista on vailla hoitajaa. Tämä kertoo työvoimapulasta.

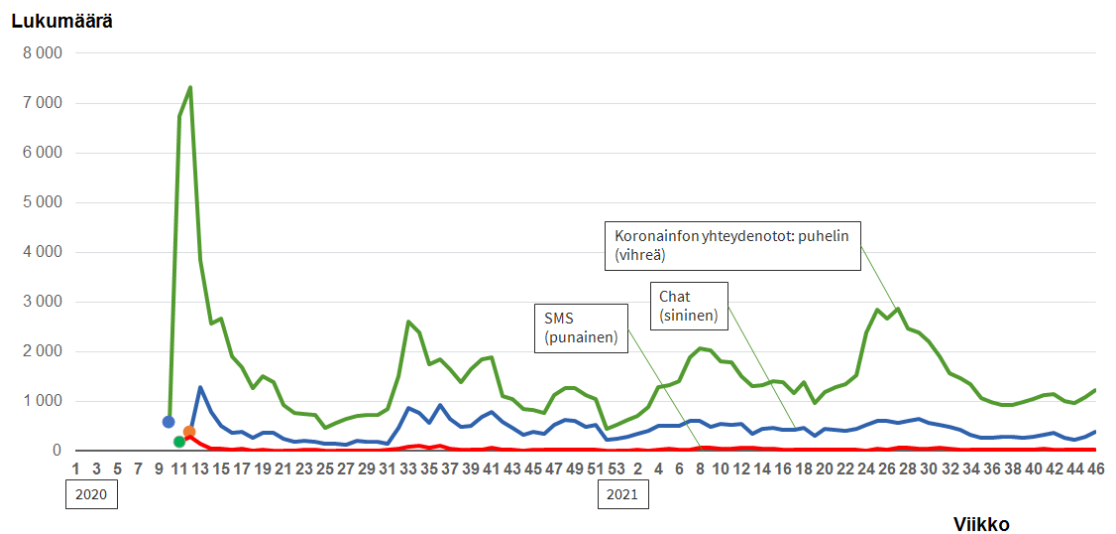
Kuvio: Avoimet työpaikat neljännesvuosittain vuosina 2020 ja 2021. Lähde: Tilastokeskus, työnvälitystilasto. Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.

Väestön neuvonta ja ohjaus

Koronaneuvonnan yhteydenottomäärissä ei suuria muutoksia

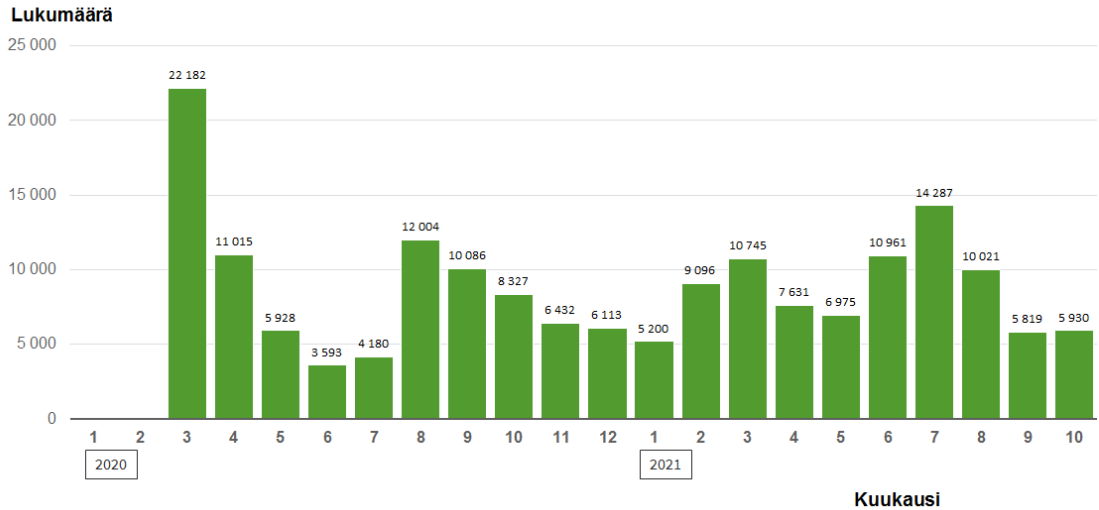
Marko Lähteenmäki, Minna Kuitunen, Anna-Leena Lohiniva ja Laura Kestilä

Suomalaisten yhteydenotot Digi- ja väestöviraston koronaneuvontaan ovat vähentyneet heinäkuun jälkeen selvästi. Heinäkuun viimeisellä viikolla (viikko 30) yhteydenottoja oli yhteensä yli 3000. Yhteydenottojen määrä on marraskuussa edelleen selvästi heinäkuuta matalammalla tasolla, viikolla 46 yhteydenottoja oli reilu 1600.

Kuvio: Yhteydenottojen lukumäärä Digi- ja väestöviraston koronaneuvontaan viikoittain vuosina 2020 ja 2021. Lähde: Digi- ja väestövirasto. Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.

Kuukausittain tarkasteltuna yhteydenottojen määrä oli maaliskuussa 2021 yhteensä yli 10 000, huhtikuussa reilu 7600 ja toukokuussa noin 7000. Kesäkuussa määrä nousi lähes 11 000 yhteydenottoon ja heinäkuussa niitä oli jo yli 14 000. Elokuussa määrä väheni selvästi ja edelleen syyskuussa siten, että syyskuussa yhteydenottoja oli enää reilu 5800 ja lokakuussa vain hieman tätä enemmän.

Kuvio: Yhteydenottojen lukumäärä Digi- ja väestöviraston koronaneuvontaan kuukausittain vuosina 2020 ja 2021. Lähde: Digi- ja väestövirasto. Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.

Kysytyjä asioita viikoilla 45-46 olivat mm.:

- Yleistä koronasta: hoidon tarpeen arviointia, itämisaika, rajoitukset alueittain, eri maiden rajoitukset, tilastotietoa, EU-koronatodistus, tartuntatautipäiväraha, jäljityksestä ei ole tullut mitään tietoa
- Matkustaminen ja maahantulo: siihen liittyvät rajoitukset, rajan ylitys, testaukset, kohdemaan rajoitukset, rokotettujen/rokottamattomien matkustaminen, hyväksytyt rokotteet
- Altistuminen: saanut kaksi rokotetta ja altistunut, toimintaohjeita, ei ole saanut terveydenhuollosta ohjeita
- Rokotukset: rokotustodistukset, kolmannen rokotteen saaminen / aikataulu / ajanvaraus / rokoteväli, rokotteiden teho, haittavaikutukset, sairastettu korona ja rokotukset, hyväksytyt koronarokotteet, ajanvaraus, rokotuksesta tulevat oireet, eri rokotteet
- Karanteeniohjeet: tarvitseeko odottaa 10 päivää karanteenissa, jos ei ole oireita, karanteeni rokotteiden saaneella, karanteeni rokottamattomalla, positiivinen testitulos – mitä tapahtuu seuraavaksi
- Testit: maksullisuus, täytyykö kahden rokotteen saaneen mennä testeihin kun on oireita, ajanvaraus, vasta-ainetestit, kotitestien luotettavuus
- Omakanta: ulkomailla saadut korona-rokotukset, rokotustodistukset, puuttuvat rokotetiedot, rokotustiedon siirtyminen kantaan
- Lapsen sairastuminen ja karanteeni
- Eristys: miten toimitaan
- Riskiryhmät: ketkä ovat riskiryhmässä

Kysytyjä asioita koronavilkusta ja koronapassista:

Koronavilkku

- Altistusilmoitus – miten toimia (rokotettu/rokottamaton)?

Koronapassi

- Käyttöönotto, yleinen käyttö
- Kuinka nopeasti toinen rokotus näkyy passissa?
- Miten toimin, kun olen saanut molemmat rokotteet ulkomailla?
- Näyttääkö passi vihreää, vaikka on ottanut vain yhden rokotuksen?
- Koronarokotukseni ei näy vielä koronatodistuksessa
- Kuinka kauan koronapassi on voimassa?

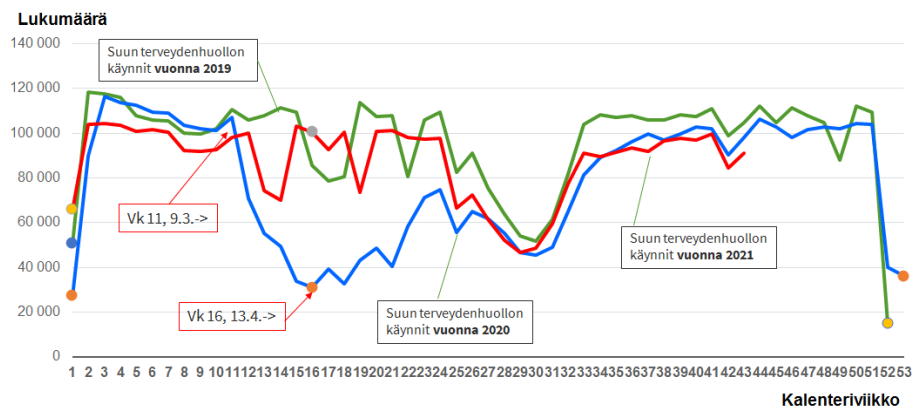
- Testituloksen voimassaolo
- Päivityminen
- Onko näytteenottopäivänä koronapassi toiminnassa?
- En voi saada toista rokotetta, enkö saa ollenkaan koronapassia käyttöön?

Palvelut

Suun terveydenhuollon käynneissä ei olla vielääkään vuoden 2019 tasolla

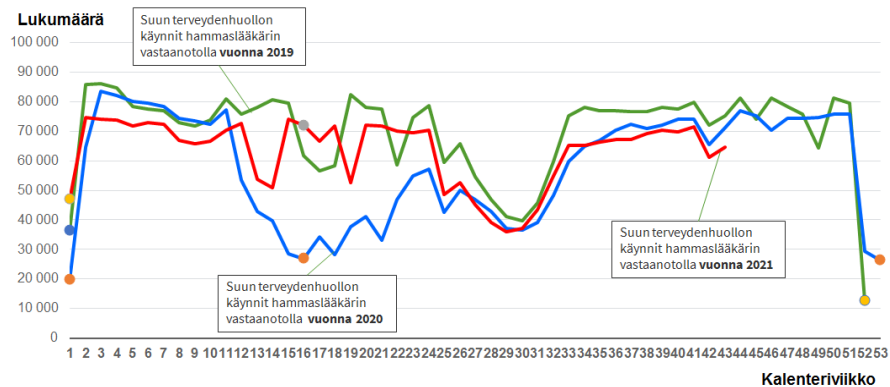
Ulla Harjunmaa ja Vesa Jormanainen

Vuonna 2020 käynnit vähenivät 21 prosenttia verrattuna vuoteen 2019 (noin 1,1 miljoonaa käyntiä vähemmän). Huhtikuussa 2020 käyntien vähenemä oli 18 prosenttia: vuoden 2019 huhtikuussa käyntejä oli 430 000, kun niitä oli 158 000 huhtikuussa 2020. Monista jononpurkutoimista huolimatta käynneissä ei vielä lokakuuhun 2021 mennessä olla päästy vuoden 2019 tasolle.

Kuvio: Julkisen perusterveydenhuollon suun terveydenhuollon kaikki käynnit kalenteriviikoittain vuosina 2019–2021. Lähde: THL, Avohilmo-rekisteri. Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.

Vuonna 2020 hammaslääkärikäynnit vähenivät 29 prosenttia verrattuna vuoteen 2019. Huhtikuussa 2020 terveyskeskushammaslääkäreistä vain 27 prosenttia antoi sekä kiirehoitoa että kiireetöntä hoitoa. Myöskään hammaslääkäriin vastaanotolla käynneissä ei olla vielä lokakuuhun 2021 mennessä päästy vuoden 2019 tasolle.

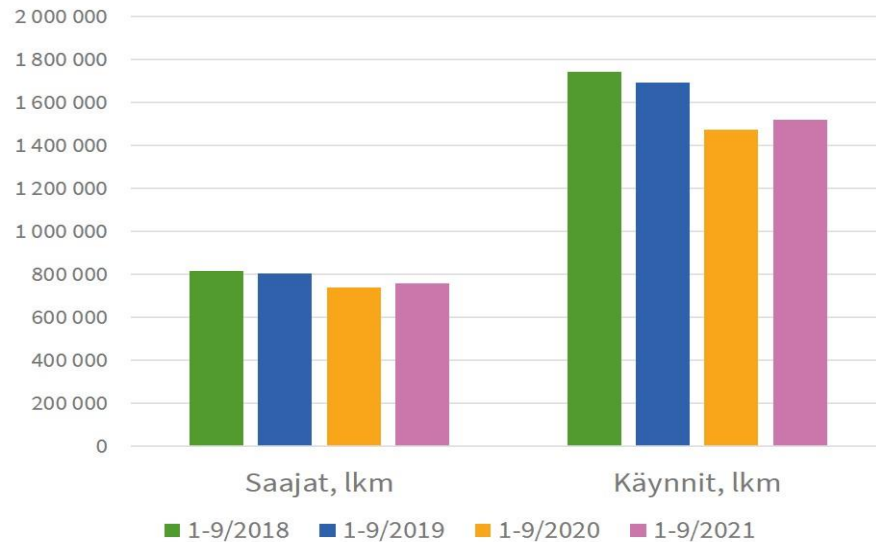

Kuvio: Julkisen perusterveydenhuollon suun terveydenhuollon asiakaskäynnit hammaslääkäriin vastaanotolla kalenteriviikoittain vuosina 2019–2021. Lähde: THL, Avohilmo-rekisteri. Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.

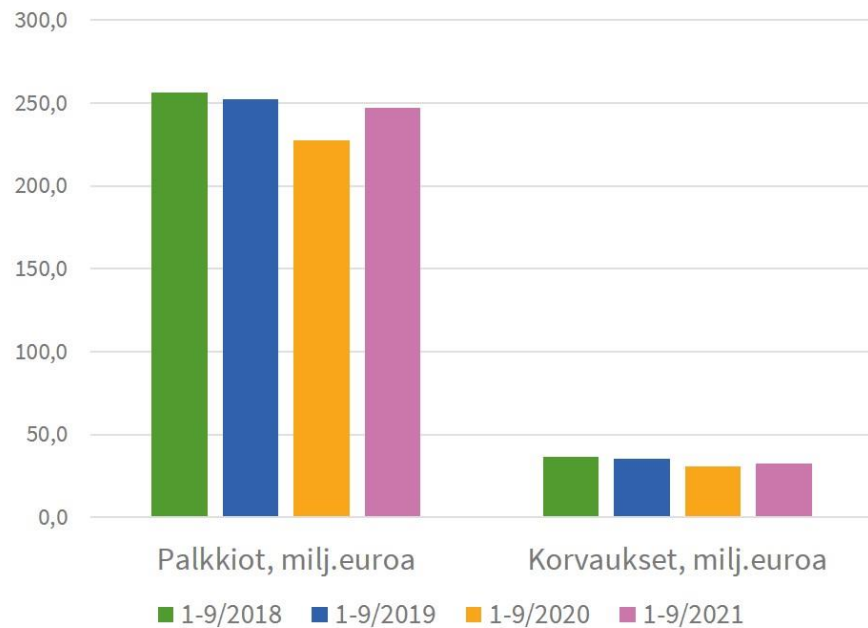

Kansaneläkelaitoksen hammashoidon tietojen perusteella sairausvakuutuksesta korvausta hoidosta sai noin 800 000 henkilöä vuosittain tammi-syyskuussa ennen koronaepidemiaa, joka vähensi korvausten saajien lukumäärää. Sairausvakuutuksesta korvattujen hammashoidon käyntien lukumäärä oli noin 1,7 miljoonaa vuosittain tammi-syyskuussa ennen koronaepidemiaa, kun luku oli noin 1,5 miljoonaa koronaepidemian aikana tammi-syyskuussa vuosina 2020 ja 2021.

Sairausvakuutuksesta maksettujen palkkioiden määrä väheni kymmenillä miljoonilla euroilla tammi-syyskuussa vuonna 2020 verrattuna koronaepidemiaa edeltävien vuosien tammi-syyskuuhun. Maksettujen palkkioiden määrä ei ole noussut tammi-syyskuussa vuonna 2021 koronaepidemiaa edeltävien vuosien tasolle.

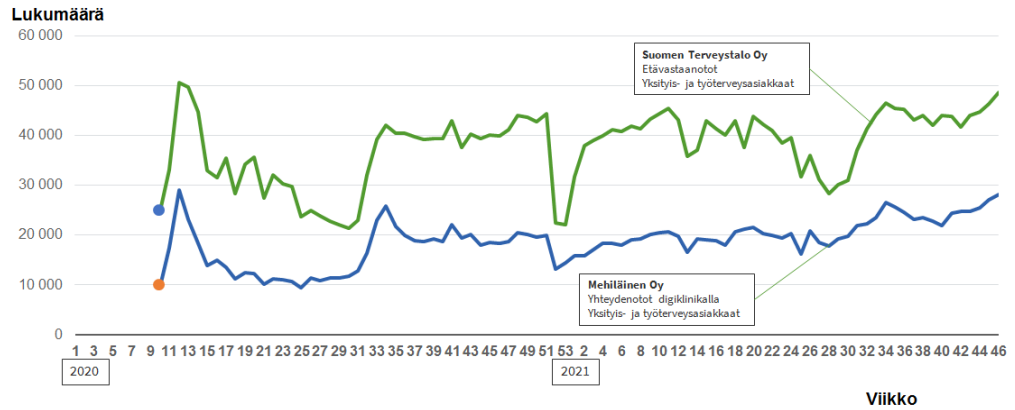
Kuvio: Sairausvakuutuksesta korvattu hammashoito tammi-syyskuussa vuosina 2018–2021: saajat ja käynnit (lukumäärät). Lähde: Kela (Sari Helminen). Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.

Kuvio: Sairausvakuutuksesta korvattu hammashoito tammi-syyskuussa vuosina 2018–2021: palkkiot ja korvaukset (miljoonia euroja). Lähde: Kela (Sari Helminen). Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.

Yksityisen sektorin etävastaanotot nousutrendillä

Vesa Jormanainen

Kuvio: Kahden valtakunnallisia terveystalvoja tarjoavien yritysten etävastaanotot kalenteriviikottain vuosina 2020 ja 2021. Lähde: Mehiläinen Oy ja Suomen Terveystalo Oy, yritysten verkkosivut. Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.

Sairaanhoitopiirien palvelut tammi-lokakuussa vuosina 2019–2021

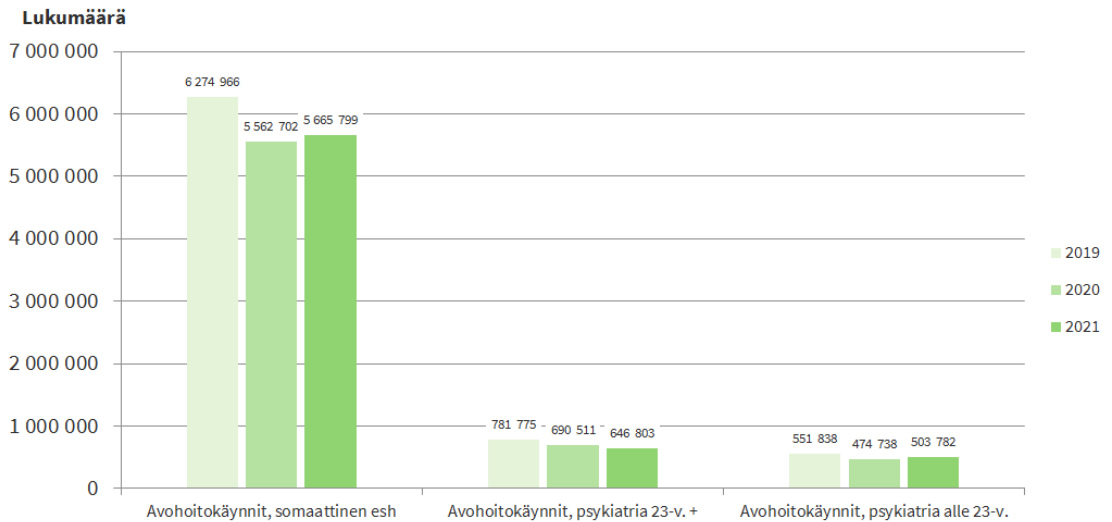
Vesa Jormanainen

THL ryhtyi keräämään keväällä 2020 julkisen erikoissairaanhoidon tietoja Hoitoilmoitusrekisteriin (Hilmo) päivittäin. Ajantasaiseen tiedonkeruuseen ovat siirtyneet kaikki Manner-Suomen sairaanhoitopiirit.

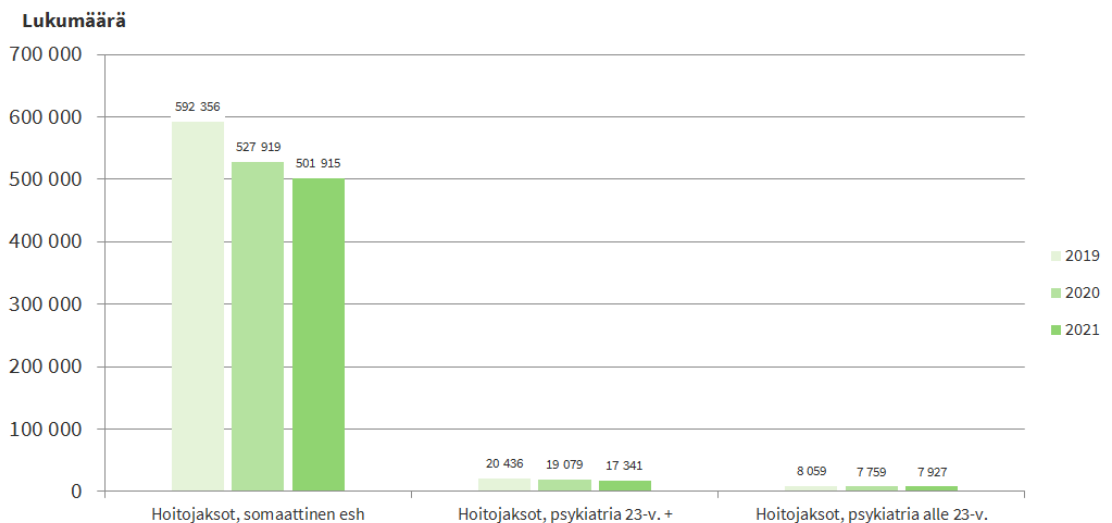
Sairaanhoitopiirien erikoissairaanhoidon tuotantoa tammi-lokakuussa vuosina 2019, 2020 ja 2021 on mitattu avohoitokäynteinä ja vuodeosaston hoitojaksoina somaattisen ja psykiatrisen segmenttien osalta. Alla olevat tiedot ovat ennakkotietoja tilanteessa 10.11.2021.

Avohoitokäynnit eivät ole marraskuun alkuun 2021 mennessä palautuneet koronaepidemiaa edeltävän vuoden 2019 tasolle.

Havainto nähdään myös vuodeosaston hoitojaksojen suhteen.

Kuvio: Sairaanhoidopiirien avohoitokäynnit somaattisessa ja psykiatrisessa (alle 23-vuotiaat ja vähintään 23-vuotiaat henkilöt) erikoissairaanhoidossa tammi-lokakuussa 2019–2021. Lähde: THL, ennakkotiedot (10.11.2021). Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.

Kuvio: Sairaanhoidopiirien avohoitokäynnit somaattisessa ja psykiatrisessa (alle 23-vuotiaat ja vähintään 23-vuotiaat henkilöt) erikoissairaanhoidossa tammi-lokakuussa 2019–2021. Lähde: THL, ennakkotiedot (10.11.2021). Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.

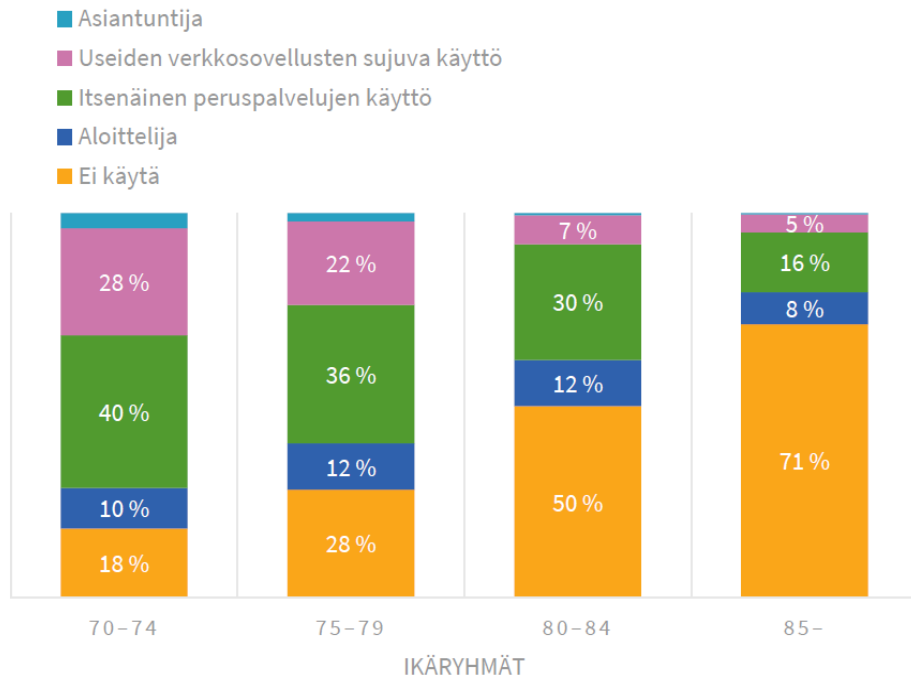
Ikääntyneiden sähköisestä asioinnista koronaepidemian ensimmäisillä aalloilla

Petra Saukkonen ja Lotta Virtanen

Joka kolmas 70 vuotta täyttäneistä ei käyttänyt lainkaan internetiä sähköiseen asiointiin, joka kymmenes asioi avustettuna ja reilu puolet itsenäisesti FinTerveys 2017 -seurantatutkimuksessa vuosien 2020 ja 2021 vaihteessa.

Sähköisesti vähemmän asioineita olivat ikääntyneet, joilla oli jokin hyvinvointia oletettavasti kuormittava tekijä, kuten heikentyneeksi koettu muisti, kokemus riittämättömästä tarmosta arkipäivän elämään tai avun tarve arjessa.

VERKKOPALVELUJEN KÄYTTÖTAIDOT

Kuvio. Verkkopalvelujen käyttötaidot kyselyyn vastaajien oman arvion mukaan vuodenvaihteessa 2020–2021. Lähde: THL, FinTerveys 2017 -seurantatutkimus. Päivitetty verkkosivulle 24.11.2021.

[Lisätietoja Tutkimuksesta tiiviisti julkaisusta](#)

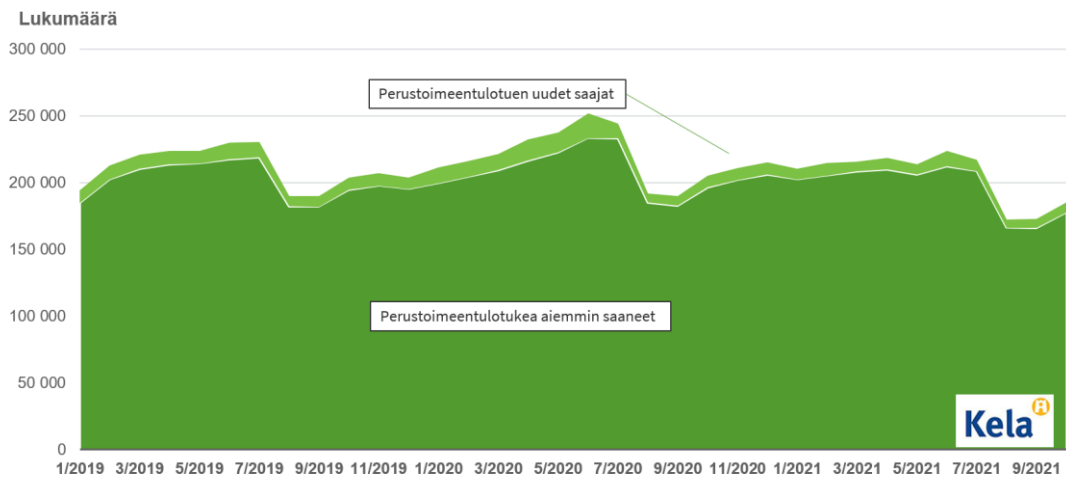
Sosiaalietuudet

Toimeentulotuki ja työttömyysturva

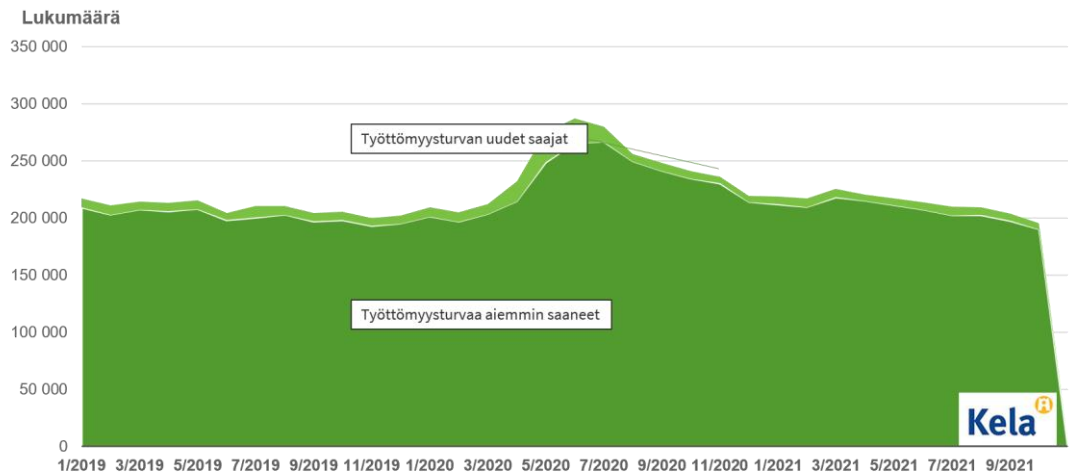
Merita Mesiäislehto

Kelan [Koronamittarit-sivuston](#) mukaan perustoimeentulotuen saajia oli 185 247 henkilöä, mikä on noin 7 prosenttia enemmän kuin syyskuussa, jolloin loppukesästä maksettavat veronpalautukset vaikuttivat edelleen saajien määrään. Edellisvuoteen verrattuna saajia oli lähes 10 prosenttia vähemmän.

Työttömyysturvan saajien määrä jatkoi edelleen laskuaan. Tuen saajia oli 213 553, mikä on yli 10 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Lokakuussa yli 18 000 henkilöä sai edelleen yrittäjien työmarkkinatukea.

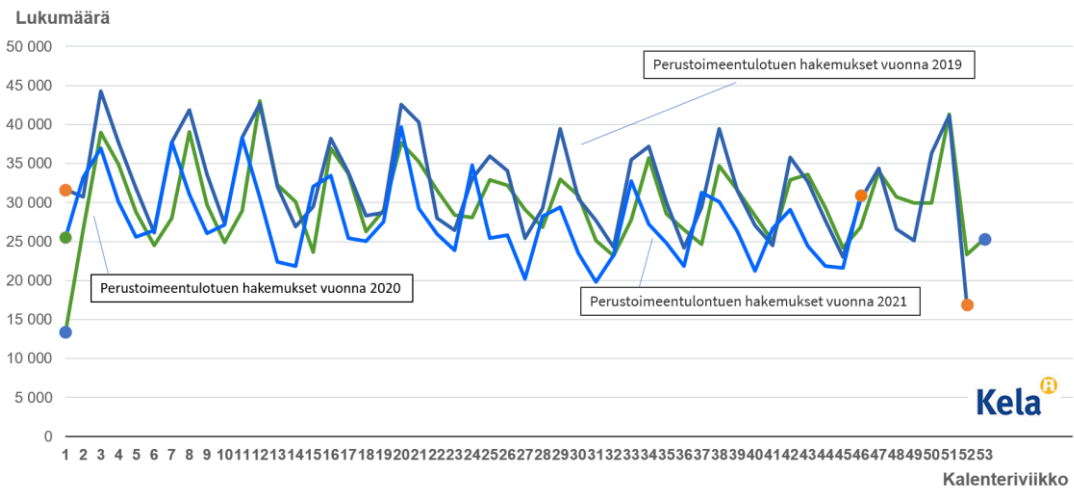

Kuvio. Perustoimeentulotuen saajat (uudet ja aiemmin tukea saaneet) kuukausittain 1/2019–10/2021. Lähde: Kela. Päivitetty verkkosivulle 24.11.2021.

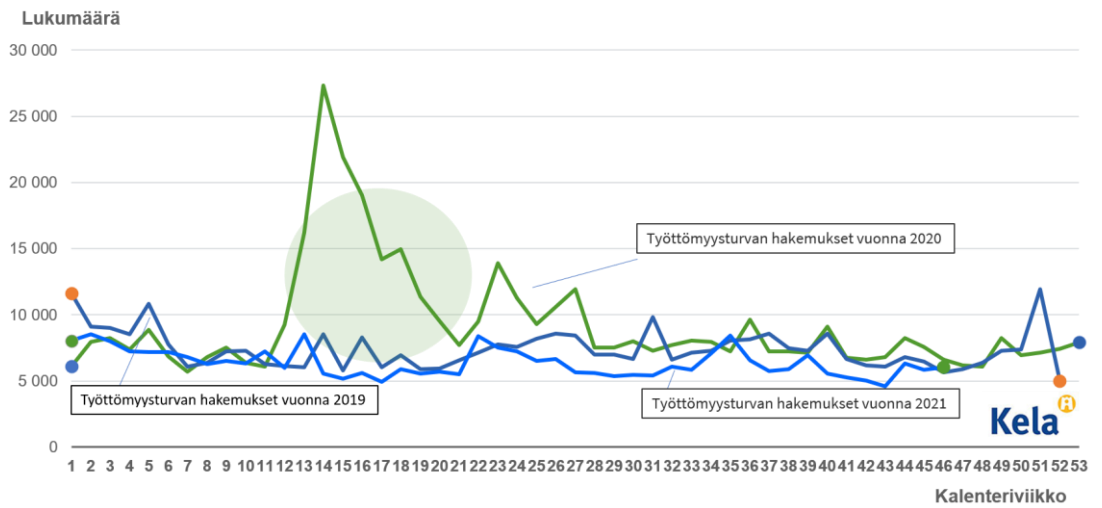

Kuvio: Työttömyysturvan saajat (uudet ja aiemmin tukea saaneet) kuukausittain 1/2019–10/2021. Lähde: Kela. Päivitetty verkkosivulle 24.11.2021.

Työttömyysturvan ja perustoimeentulotuen hakemusmäärissä on ollut normaalia viikoittaista vaihtelua. Työttömyysturvan viikoittaiset hakusmäärät olivat loka-marraskuussa noin neljänneksen pienempiä edellisvuoteen verrattuna. Perustoimeentulotukea koskevia hakemuksia vastaanotettiin myös vähemmän kuin vuotta aiemmin lukuun ottamatta viikkoa 46, jolloin hakusmäärät nousivat hieman molemmissa etuuksissa.

Kuvio. Perustoimeentulotuen hakemukset viikoittain vuosina 2019–2021. Lähde: Kela. Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.

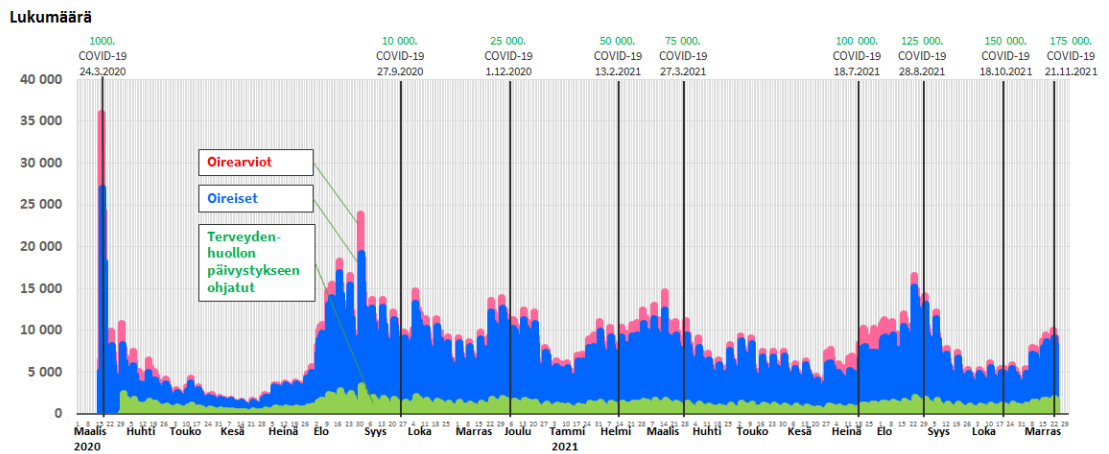
Kuvio. Työttömyysturvan hakemukset viikoittain vuosina 2019–2021. Lähde: Kela. Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.

Lääkinnälliset tuotteet ja laitteet, sovelukset ja rokotteet

Koronaoirearvioiden määrä ylitti jälleen 10 000 rajan

Vesa Jormanainen ja Leena Soininen

Omaolon koronaviruksen oirearvioiden lukumäärä lähti nousutrendille marraskuun alussa. Toistaiseksi suurin lukumäärä oirearvioita (n=10 011) tehtiin maanantaina 22.11.2021. Oirearvioista 91 prosenttia (n=9103) oli oireisia, ja 18,6 prosenttia (n=1865) sai lomaketietoihin perustuen kehotuksen hakeutua terveydenhuollon päivystykseen.

Kuvio: Omaolon koronaviruksen oirearvion tehneet, oireiset sekä terveydenhuollon päivystykseen ohjatut päivittäin 16.3.2010–22.11.2021. Lähde: DigiFinland Oy ja THL. Päivitetty verkkosivuille 24.11.2021.